

‘Klonen gaat gepaard met heel veel dierenleed’

Europarlementariër Liotard is tegen ‘kloonvlees’

Europa weet niet wat het aan moet met producten van gekloonde dieren. Toelaten op de Europese markt of juist tegenhouden? Rapporteur Kartika Liotard van het Europees Parlement wil een verbod.

Door onze redacteur

RENÉE POSTMA

ROTTERDAM, 1 APRIL. Het klinkt als sciencefiction: kloonvlees. Het gaat om vlees dat afkomstig is van gekloonde dieren, of van nakomelingen van gekloonde dieren. Soms gaat het om vlees van dieren die eerst van bepaalde genen zijn voorzien om ze extra sterk te maken en die vervolgens zijn gekloond. Dubbel versleuteld dus.

Deze week liepen onderhandelingen over de toelating van dit vlees op de Europese markt tussen de Europese Commissie, de lidstaten en het Europees Parlement hopeloos vast. Europa weet niet wat het aan moet met de producten van gekloonde dieren, terwijl de druk vanuit de Verenigde Staten, Argentinië en Brazilië steeds groter wordt om die producten wel af te mogen zetten in Europa. Ze dreigen met sancties in het kader van de WTO als Europa zijn markt niet openstelt. Net als in het geval van genetisch gemodificeerde gewassen, waartegen de Europese consument ook grote bezwaren houdt.

Kartika Liotard (Verenigd Links in het Europees Parlement) speelt een centrale rol in het debat. Zij is rapporteur ‘Novel Foods’. Het Europees Parlement wilde dat er niet alleen een verbod zou komen op vlees van gekloonde dieren, maar ook op de nakomelingen van die dieren. En op de producten van die dieren, zoals melk en kaas, maar ook sperma.

De lidstaten, waaronder Nederland, wilden niet verder gaan dan een verbod op het vlees zelf, wat volgens Liotard pure symboolpolitiek is: „Zo’n gekloond dier kost tegen de 100.000 euro, dat ga je natuurlijk niet slachten voor het vlees.”

Is er al kloonvlees op de markt?

„In de VS wel. Afgelopen zomer was

Kartika Liotard

Kartika Liotard is Nederlands lid van het Europees Parlement. Ze kwam in het parlement als afgevaardigde van de SP, maar is na een interne ruzie verdergegaan als onafhankelijk lid binnen Verenigd Links. Ze is onder meer rapporteur op het gebied van *Novel Foods* en nauw betrokken bij de onderhandelingen over vlees van gekloonde dieren op de Europese markt.



er een groot schandaal toen bleek dat een Schotse boer dieren gefokt had met kloonzaad uit de VS. Producten van die dieren, melk, maar wellicht ook vlees, zijn in België op de markt geweest, zonder dat de consument dat wist. Wij weten niet in hoeverre die producten op de Europese markt verhandeld worden en dat wil het Europees Parlement nu juist aanpakken. Wij willen een traceerbaarheidsstelsel, we willen een verbod op de techniek in Europa en op zijn minst een labelingsstelsel voor producten die van buiten Europa komen.”

Wat is er mis met kloonvlees?

„EFSA, de Europese Voedsel- en Warenautoriteit, zegt nog te weinig gegevens te hebben om te kunnen zeggen wat de effecten zijn op de lange termijn. Ze stellen dat een gekloond dier een exacte kopie is van een ander dier. Ze denken dat het geen gezondheidsproblemen oplevert, maar ze weten het niet zeker. Het Europees Parlement zegt: het gaat hier wel om voedsel en daarom zou het voorzorgsprincipe van toepassing moeten zijn.

„Er ligt een heleboel dierenleed aan het klonen ten grondslag. 90 procent van de kloondieren gaat dood, 9 à 10 procent komt levend ter wereld, en het overgrote deel daarvan blijft langer dan 150 dagen in le-

ven. De rest is ziek, zwak en misschien, heeft ademhalingsproblemen en misvormingen. Wij vinden dat ethisch niet verantwoord. Dat is zoveel dierenleed en het is hypocriet als je de nakomelingen van die dieren dan wel gaat verhandelen. Nieuw-Zeeland heeft onlangs de kloontechniek gestopt, omdat de laboratoria meer begonnen te lijken op mortuaria.”

Wil Europa wel verder met deze techniek?

„Ik heb zelfs van de organisatie van Nederlandse vleesproducenten brieven gekregen met het verzoek om er alsjeblift voor te zorgen dat dit verboden wordt. Want ‘wij willen dit eigenlijk helemaal niet’. Misschien zijn er een paar boeren in Groot-Brittannië die er wel heil in zien. Het gros van de producenten vraagt zelf ook om een verbod. De regering hebben zich bang laten maken door de VS die heel veel druk uitoefenen op Brussel en dreigen met een handelsoorlog binnen de WTO.

„Maar in eerste instantie gaat het natuurlijk om de Europese burger. Volgens de Eurobarometer wil 77 procent geen vlees van gekloonde dieren, geen producten van gekloonde dieren en ook niet van hun nakomelingen. Er zijn nog tal van argumenten die we binnen de WTO kunnen inzetten. Met name dierenwelzijn en dierengezondheid en mensenzwelling en mensgezondheid. Er zijn voldoende argumenten om in Europa deze keuze te maken en tegengas te geven tegen de moeilijkheden die de VS wellicht gaan maken binnen de WTO.”

Te vergelijken met de druk van de VS inzake de genetisch gemodificeerde gewassen?

„Ja dat is hetzelfde spelletje. Als julie niet toelaten dan volgen er sancties, zeggen ze.”

Waar ligt de oplossing?

„Wat we gewonnen hebben is dat de Europese Commissie heeft toegezegd snel met nieuwe regelgeving te komen. Nu de handel vanuit de VS op gang komt heeft de Commissie de verantwoordelijkheid om de Europese burger te beschermen.”